చీకటిలో చీలికలు

– గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాధ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆరుద్ర తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్థమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాధ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాధ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్ష్యులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాధ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎరసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

గుమ్మంలో అడుగుపెట్టేసరికి పీతాంబరం కనిపించాడు.

ఎక్కడిదో పాత తుపాకీని తుడిచి శుభ్రం చేస్తున్నాడు. ఇద్దర్నీ చూసి కిటికీకి ఆనుకుని నిలబడి నవ్వాడు. ఎప్పుడూ మాట్లాడే వ్యక్తి మాట్లాడకపోతే వరదకు ఆశ్చర్యం వేసింది. అంతలో అందుకున్నాడు.

"ఏం సార్! చిన్న ప్లెజర్‌ట్రిప్ వేసినట్లున్నారు చూస్తుంటే. ఉండాలి, శరీరానికిలాగే మనస్సుకి కాస్త ఆటవిడుపు. పిక్నిక్‌కి తిప్పడానికీ, ఎదురుగ్గా కూర్చోపెట్టుకు చోద్యం చూడడానికి నీలవేణిలాంటి వాళ్ళే ఉండాలి, మంచి సెలక్షను"

ట్రిగ్గర్ పనిచేస్తోందో లేదో నొక్కి చూస్తున్నాడు.

ఏదో తప్పు చేసినవాడిలాగా ముడుచుకుని కుర్చీలో కూచున్నాడు వరద.

ఎంతసేపూ పీతాంబరమే మాట్లాడుతున్నాడు. "పొయిట్రీ రాసే కవి ఉండేవాడు. ఆంధ్రా అంతా తిరిగి మనస్సుని సొలేస్ చేసే ఊరు ఏదీ కనిపించక తిన్నగా పోయి ఒరిస్సాలో ఒడ్డులో కూచున్నాడు. ముగ్గురమ్మాయిల్ని ప్రేమించి మూడుసార్లూ ఫెయిలయిన నన్ను, చచ్చేంత సమస్య వస్తే తన దగ్గరకి రమ్మన్నాడు. మొన్న హఠాత్తుగా గుర్తుకొస్తే అక్కడికిపోయి మనస్సుకి మరమ్మత్తు చేయించి తెచ్చుకున్నాను."

ఇద్దరూ మాట్లాడకుండా కూర్చున్నకొద్దీ పీతాంబరానికి ఉత్సాహం వస్తోంది.

"అతను చెప్పిన సలహా ఏమిటో తెలుసా సార్? ఇల్లంతా వెదికి ఓ బొక్కి తుపాకీ నామీద పారేశాడు. ఒక్కటే చెప్పాడు 'నీ ఆనందానికి అడ్డొచ్చిన వార్నెవర్నీ స్పేర్ చెయ్యకు. నీ ఆనందం కోసం అవసరమైతే ప్రపంచాన్ని అమ్మెయ్' " నవ్వు సాగించాడు. హాలంతా దద్దరిల్లింది.

"ఊరుకోండి" అంది నీలవేణి పువ్వుల్ని టేబిలు మీద ఉంచుతూ.

"అరగంటకి మాట్లాడినా ఆడది చెప్పేమాట చెప్పేమాటచెప్పావు. అన్నీ నేర్చుకుని, అంతా ఆలోచించి ఆడదాని దగ్గర రాజీపడతాడు మొగవాడు. ఏమంటారు సార్ మీరు? అదిగో, మీకు నిద్దరొస్తోంది. ఇంటికి వెళ్ళి పడుకోండి"

వరదరాజులు మంత్రముగ్ధుడిలాగా లేచాడు. తలంతా దిమ్మెక్కి స్వాధీనం తప్పుతోంది.

"ఇంటివరకూ నడిచేదా?" అన్నాడు.

"అక్కర్లేదు"

నీలవేణి లోపల ఎక్కడో ఉన్నట్లుంది ఆగకుండా బయటికి నడిచాడు. గుమ్మం దగ్గరికి వచ్చాక "మీమీద నాకు కోపం లేదు సార్" అన్నాడు పీతాంబరం.

వరదరాజులు తెల్లబోయి చూడు.

కొత్తగా, మొదటిసారి భుజం తట్టి "వెళ్ళిరండి" అన్నాడు పీతాంబరం.

నీలవేణి వచ్చి గుమ్మానికి ఆనుకుని నిలబడింది.

ఏదో తెలీని శక్తి తనలో ప్రవేశించి కిందకి, యింకా కిందకి లాగేస్తోంది.

పీతాంబరం దగ్గర్నుంచి అన్నిమాటలు విన్నాక ఇలా చేశానేమిటి నేను? అనుకున్నాడు.

నిప్పులో చెయ్యిపెట్టి 'నాకు కాలలేదు' అని నవ్వేస్తే నమ్ముతారా ఎవరన్నా? 'నిప్పుకాలుస్తుందని మా అందరికీ తెల్సు. కాలలేదంటే నీ శరీరానిదయినా లోపమవాలి, కాలిన అనుభూతిపొందే నీ జ్ఞానేంద్రియాలన్నా లోపించి ఉండాలి. అది నిప్పు, కాలదంటే ఎట్లా?'

పద్మనాభస్వామి ఆలయం బోసిపోయినట్లు ఎడారిలో కాళ్ళు తెగిన ఒంటరి ఒంటెలా మిగిలింది.

గేటుదాటి లోపలికి వచ్చేసరికి రవణమూర్తి తనకోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు.

జవం పూరించుకుని, మళ్ళీ పాత నవనవ తెచ్చుకుని కులుకుతూన్న జవరాలిలా ఉంది గన్నేరు చెట్టు.

బంతులు సుళ్ళు తిరిగి అంత అందాన్ని మోయలేక సగం వంగాయి బంతిచెట్లు.

సుజాత యిప్పుడు చాలా తేరుకుంది. ఈ రెండు నెలల్లో రోగం శరీరాన్నీ, మనస్సునీ పరిశుభ్రం చేసి, పవిత్రంగా మిగిల్చింది.

అంతా ఆశ్చర్యంగా, దుస్వప్నంలాగా అప్పటి ఫిట్సూ, బాధలూ అన్నీ మాయమయాయి.

సుజాత ఓ రోజు మసక చీకటి వేళకి గులాబి కోసం వచ్చి దీపం వెలుగులో నిలబడితే ఆశ్చర్యపోయాడు వరదరాజులు.

సుజాతలో చాలామార్పు వచ్చేసింది. చీకటిమధ్య అగ్నిశిఖలాగ కనిపించింది.

ఇలాంటి సుజీని ఎప్పుడూ చూడలేదు తను.

"సుజీ" అంటే.

ఇదివరకులా కాకుండా సిగ్గుపడింది. పదిమాటలు చెపితే ఒక్కసారి జవాబు. బద్ధకంగా, స్థిమితంగా తయారయింది సుజాత. ఎందుకో భయమేసింది వరదకి.

మనిషిలోంచి ఉత్సుకత తీసేస్తే కాస్తపాటి ఇంగితం, మరికాస్త సిగ్గు, నిద్ర నిస్సహాయత, బరువూ మిగుల్తుంది కాబోలు.

ఆలోచిస్తే నిదర్శనాలన్నీ సుజాతలో కనిపించాయి.

"రోజులు మారుతున్నాయి. వయస్సు అలాంటిది" అనుకున్నాడు చివరికి.

ఓ రోజు ఆరోగ్యం కనిపించి "నీలవేణిని రవణమూర్తి పెళ్ళి చేసుకుంటున్నాట్ట" అని చెప్పింది.

ఆశ్చర్యపడ్డాడు "ఎవరన్నారు?"

"నిజమో కాదో చెప్పుమరి"

"అనుకున్నదానికంటే వేగంగా కోలుకుంది సుజాత. వాడి ఆరోగ్యం బాగానే వుంది. అంతా సరిగావుంటే వైశాఖానికి జరిగేట్లుంది"

క్షణం మాట్లాడలేదు ఆరోగ్యం.

"నాకు మట్టుకు ఎందుకో సంతుష్టి కలగడం లేదోయ్. నీలవేణి అమాయకురాలు రవణమూర్తి ఎప్పుడూ ఆరోగ్యంగా ఉంటాడని నమ్మకం ఏమిటి? ఆమె జీవితంలో మోసపోవడం నాకిష్టంలేదు" వరద తెల్లబోయి చూస్తే "అతని మీద నాకు కోపం ఉందని అనుకోకు. ఓ రోజు నువ్వే అన్నావు గుర్తుందా?"

ఏమీ జవాబు చెప్పలేకపోయాడు వరద. "ఆలోచించు" అనేసి వెళ్ళిపోయింది ఆరోగ్యం.

ఓ రోజు..

పద్మనాభస్వామి ఆలయ ధ్వజస్థంబం ముందు దీపం వెలిగి వెలిగి కునికిపాట్లు పడుతున్న సమయాన.

ఉన్నట్టుండి పరిగెత్తుకుని వచ్చాడు రవణమూర్తి. అప్పటి అతని ముఖం చూస్తే గగుర్పాటు కలిగింది వరదకు.

గేటుని ఆనుకుని నిలబడ్డాడు రవణ వరదరాజుల్ని ఓ క్షణం చూసి చేతులమధ్య ముఖం ఉంచుకుని ఏడ్చేశాడు.

అతని భుజం మీద చెయ్యేసి లోపలికి తీసుకొచ్చాడు వరద.

"ఏమిటి విషయం?"

దుఃఖంతో కాస్త స్థిమితపడ్డాడు రవణమూర్తి.

మెల్లగా అన్నాడు "సుజాత తల్లి కాబోతోంది"

వరదరాజులు ఉలికిపడ్డాడు.

మెదడు ఆలోచించడం మానేసి జడమయింది.

రవణ యింకేం చెప్పలేదు. "ఇక సుఖం లేదు నాకు, పారిపోవాలి వీటన్నిటినుంచీ అంటున్నాడు."

"అసలు ఎలా జరిగింది యిదంతా?"

"తెలీదు నాకు. కొన్నాళ్ళనుంచీ సుజీ మారుతోంది. బాగుపడిందని సంతోషించాను. నిన్న పనిచేస్తూ మొహం తిరిగింది. అడిగితే చెప్పింది"

"ఎవరు కారణమో చెప్పిందా?"

రవణ మరి మాట్లాడలేకపోతున్నాడు "చెప్పదు. అడిగితే ఏడుస్తుంది"

సుజాత తప్పుపని చేసిందంటే మనసు ఒప్పుకోవడంలేదు ఎందుచేతనో. పువ్వు తన అందానికి తనకే ఈర్ష్య కలిగి చెట్టునుంచి రాలిపోయిందంటే అర్థం ఉందా!

"రూఢిగా తెలుసుకున్నావా మరోసారి?"

"దాచితే దాగేవా యిలాంటి విషయాలు. చాలా రోజులయి సుజీని చూడలేదు నువ్వు. ముఖంలో నిండుదనం చూస్తే అంతా అర్థమవుతుంది."

చిలిపిగా, ప్రపంచంలో మొదటిసారిగా కన్ను విప్పినట్లు అల్లరి చేసే కళ్ళల్లో పాపం, పొరపాటుల సమ్మేళనం ఎట్లా వుంటుందో చూడాలనిపించింది.

"అవుతే అవనీ. భరించేదాన్ని నేనా మీరా? నా నడవడి యిష్టంలేదా మీ అందరికీ? అయితే కట్టకట్టుకు చావండి అంతా కలిసి" అంటుందేమో!

నవ్వేసేవాడే గానీ రవణమూర్తి బాధపడతాడేమోనని చీకటివేపు ముఖం తిప్పుకున్నాడు.

ఏదెలా వున్నా సుజాతతో ఓసారి మాట్లాడాలి.

"ఏం చేస్తావిప్పుడు?"

"ఏమీ తోచడంలేదు. తల బ్రద్దలవుతోంది. చచ్చినా బావుణ్ను. అంత అల్లరిపిల్ల యీ పాపాన్ని కూడా ఎలా? నాకేం అర్థంకావడంలేదు"

"మరీ బెంబేలు పడి గొడవచెయ్యకు. నెమ్మదిగా కదిపితే పేరు చెప్తుందేమో? వాడెవడో మరీ పశువయి ఉండడు."

ఎంతోసేపు మౌనంగా కూచుని లేచాడు రవణమూర్తి.

"రేపు వస్తావా?"

"అలాగే"

హఠాత్తుగా వరదకి ఓ భయంకరమైన అనుమానం తోచింది.

తీతువు వికృతంగా అరించింది.

పద్మనాభస్వామి ఆలయంలోని గబ్బిలాలు చీకట్లో దిక్కుతోచక రెపరెపలాడుతున్నాయి.

గుమ్మం దిగబోతుంటే రవణమూర్తి భుజం పట్టుకుని మనస్సులో వున్న అనుమానం అనేశాడు వరద.

"నామీద నీకు నమ్మకమేనా?"

అంత చీకట్లోనూ రవణమూర్తి కళ్ళలో ఆశ్చర్యం స్పష్టంగా కనిపించింది.

"అదేమ్మిటా అలా అంటావ్?" అన్నాడు బలహీనంగా.

తలవొంచుకుని వెళ్ళిపోయాడు రవణమూర్తి.

మర్నాడు గులాబిని వెళ్ళి రమ్మంటే "నాకు సిగ్గుబాబూ! ఎలా అడగను?" అంది.

"ఏమీ అడక్కు. ఊరికినే పలకరించిరా" అన్నాడు.

గులాబి వచ్చేసరికి సుజాత తలకి స్నానం చేసి వదులుగా జడవేసుకుని కూచుంది. పల్చటి నేతచీర కడుపుని గట్టిగా పట్టి మనిషిలో నిండుతనాన్నీ, బిగువునీ చెప్తోంది. నుదుటిని ఎర్రటి బొట్టు వెలిగించి సుజాత మరి పదేళ్ళు పెద్దదిగా కనిపించింది.

మొదట గులాబిని చూడగానే సిగ్గుపడింది సుజాత.

"చెప్పాడా మీ అన్నయ్యకి. ఛీ అన్నయ్య మరీను. ప్రతి చిన్న విషయానికి బెంబేలు పడిపోయి ఊరంతా చాటేస్తాడు" అంది. గులాబి తెల్లబోయి సుజాతని చూస్తోంది. లోపల్లోపల కుంచుకుపోయినా బయటికి మాత్రం ఫక్కున నవ్వేసింది సుజాత.

"ఏవిటలా చూస్తావ్?"

"నిజమేనా?" అంది గులాబి మంచం మీద ఓ పక్కకి చేరబడుతూ.

"ఏం? నమ్మకం లేదా నీకు? అయితే చూడు" అని ఆమె చేతిని తీసుకుని పొత్తి కడుపుకి ఆనించింది. ఏదో తెలీని కదలిక, జీవం వున్న మరో ధాతువు సృష్టిరహస్యాన్నంతా పంచుకుని కదుల్తూండడం తోచి వణికింది గులాబి.

"ఎందుకు చేశావ్ యిలాంటి పని?"

"నేనేం చేశాను?"

"లేకపోతే ఏమిటిది?"

"...."

"నా ముఖం చూసి చెప్పు"

"నాకేం తెలీదు. నన్నేం అడక్కు. ఎందుకు ఏడవాలో కూడా నాకు తెలీదు" అంది సుజాత వెల్లకిలా పడుకుని కాళ్ళు ఆడిస్తూ. ముఖంలో పాత చిలిపిదనం తెలుస్తోంది.

"ఇది విని అన్నయ్య చాలా బాధపడ్డాడు" అంది గులాబి ఏం చెప్పాలో తెలీక.

"ఎందుకు బాధపడాలి నా గురించి నాకే బాధలేనప్పుడు?"

"బాధలేదూ నిజంగా?"

ఒక్క ఉదుటున లేచి కూచుంది సుజాత. "ఏమీలేదు. నాకు ఎంత హాయిగా వుంటుందో తెల్సా? ఎప్పుడూ నిద్రపోవాలన్నంత బద్ధకం. ఏమీ ఆలోచనలు తోచవు. ఇంతే. ఇంకేం చెప్పడం రాదు" ముఖం చేతుల్తో కప్పుకుని గులాబి భుజం మీద తల ఆనించింది.

మరి కాస్సేపు మాట్లాడితే తనకి పిచ్చి ఎత్తుతుందేమోననిపించింది. విచారంతో, సిగ్గుతో క్రుంగిపోతున్న సుజాతను ఎలా సముదాయించలా అనుకుంటూ వచ్చింది గులాబి. కానీ తీరా ఆమె తనకంటే ఉత్సాహంగా, నవ్వుతూ కనిపించేసరికి దిమ్మరపోయింది.

ఎంతోసేపు కూర్చున్నాక లేచింది. చివరగా సుజాత చెప్పిన మాటలు ఆమెలో దిగ్భ్రమను కలిగించాయి.

రాత్రి వరద అడిగితే సరిగా చెప్పలేకపోయింది. చెప్పడానికి ఏమీ తోచలేదు. "మరీ పిచ్చిగా తయారయింది సుజీ. అడిగితే నవ్వుతుంది. ఒక్కటి చెప్పనా అన్నయ్యా?" అంది.

"ఊఁ" అన్నాడు.

"నువ్వు సుజాతని పెళ్ళిచేసుకుంటే మంచిదన్నయ్యా"

చీకటి మధ్య ఏవో చీలికలు విరుచుకుని మెరిసినట్లయింది.

"సుజాత కాస్త పాలిపోయింది. కానీ చిత్రం ఎంత వొళ్ళు వచ్చిందనుకున్నావ్? పచ్చగా, నిండుగా, నవ్వుతే మరీ అందంగా కనిపించింది. అంత పిచ్చిపిల్లకి యీ పాపం ఎలా చుట్టుకుందో మరి. నువ్వు పడుకున్నావల్లే ఉందే"

వరదకివేమీ వినిపించడంలేదు.

సుజాత నవ్వులో మార్పు చూడాలనిపిస్తోంది.

ఎక్కడో చిలక కేరుమంది.

"రేపు సుజీని చూడాలి" అనుకున్నాడు.

గుడ్డిరాతిరి నిశ్శబ్దం వొళ్ళో నిద్రపోయింది.

శిశిరం పురివిచ్చి ఆకాశానికి కొత్త అంగీ తొడిగింది.

కల్మషాన్ని కడిగేసుకున్నట్లు ఎండుటాకుల్ని రెపరెపా రాల్చుకుని పవిత్రమౌతున్నాయి చెట్లు.

రోజంతటిలో ఏ క్షణమూ వరదరాజులు మనస్సుకి స్థాయినివ్వడం లేదు. మనస్సులో ఆలోచనలు పొత్తు కుదరక ఘర్షణ పడుతున్నాయి.

సుజాతను చూడాలన్న విషయం మళ్ళీ గుర్తుకొచ్చింది.

తొందరగా నడిస్తే ఆలోచనలు వాటంతటవే చెదిరిపోతాయనుకుంటే కాలు సాగటంలేదు.

అంతా అస్తవ్యస్తమవుతున్నట్లుంది.

పది నిముషాలు తోచకుండా గడిచాక ఎదురుగ్గా చర్చీ, రవణమూర్తి యిల్లూ కనిపించాయి.

సాయంకాలం రవణ యింట్లో ఉంటాడనే నమ్మకం లేదు వరదకి. అయినా సుజాత అలసత్వాన్ని గమనించాలన్న ఉద్దేశానికి రవణతో పనిలేదు. రాత్రి గులాబి మాటలు ఓ ప్రక్క దిగ్భ్రమ కలుగజేస్తూనే ఉన్నాయి.

ఇంటి ముంగిటికి వచ్చి ఆగాడు వరదరాజులు.

మధ్య ఇంట్లోంచి పొగలేచి సుళ్ళు చుట్టింది. పొగ గాలిలో ఏవో ఆకారాలు చుట్టి మాయమవుతోంది. కనిపించిన ఆకారం కనిపించకుండా సాగి, పల్చబడి శూన్యమైపోతోంది. మానవుడి విశిష్టచరిత్రకు పర్యవసానంలాగ.

ఆలోచనలు మాని గుమ్మం దాటితే గుమ్మానికి ఆనుకుని దిగాలుగా కూచున్న సుజాతని గుర్తుపట్టగలిగాడు. జాగ్రత్తగా చూస్తే కళ్ళల్లో నీరు స్పష్టంగా తెలిసింది.

"సుజీ!" అన్నాడు నివ్వెరపాటుతో

ఉలిక్కిపడిందే కానీ యిదివరకంత ఉదుటుగా లేవలేక పోతోంది.

లేచి గుమ్మాన్ని ఆనుకుని నిలబడ్డది. ఇదివరకులా తలెత్తి చూడలేకపోతోంది. అల్లరిగా పలకరించలేకపోతోంది.

"ఎలావున్నావు?" అంటే -

"నాకేం చాలా హాయిగా ఉన్నాను. అన్నయ్య మాటలేం నమ్మకండి. నేనేం తప్పుచెయ్యలేదు" తొందరగా అనేసి వరద విస్తుపోతే సిగ్గుతో ముఖం కప్పుకుంది.

పచ్చటి ఖద్దరు చీర వొంటిలో కలిసిపోయింది. దీపం చుట్టూ పురుగులు చేరితే పుస్తకం అడ్డుపెట్టి మళ్ళీ నిలబడింది.

ఎటువేపో చూస్తూ అన్నాడు. "మొదట నేను నమ్మలేదు. వాడు చూస్తే అసలే పిరికి మనిషి. ఊరికే బెంబేలు పడ్డాడేమోననుకున్నాను" ఆగాడు.

"ఏం ఇంకా నమ్మకం లేదా మీకు అయితే చూడండి" అతని రెండు చేతులూ తీసుకుని పొట్టకు ఆనించుకుంది. వరదరాజులు మొదటిసారిగా భయపడ్డాడు. ఇదివరకెన్నడూ ఎరగని వెలుగులు మెరుస్తున్నాయి ఆమె కళ్ళలో. మరో జీవితపు వెలుగు కూడా పుణికిపుచ్చుకున్నట్టు సృష్టికి చేయూత నిచ్చిన ధీమా, అసాధరణమైన నిర్లక్ష్యాన్ని ముఖంలో చూస్తూ నివ్వెరపోయాడు.

అతని స్తబ్దత చూసి కిలకిలా నవ్వుతోంది. "మీరూ భయపడిపోయారేం? నాకేం తెలీదు. అంతా విచిత్రం" అంటోంది గుమ్మం మీద కూచుంటూ.

ఎన్నో అడగాలని వస్తే ఆమె నవ్వులో అన్నిటికీ జవాబు దొరికింది.

ఈ ఘటన కాదుగదా, మరి వెయ్యి ప్రళయాలు వచ్చిన సుజాత మారదనిపించింది.

"సుజాత నీమీద నాకేం కోపం లేదు సుజీ. నిజం చెపుతున్నాను. అందరికంటే నిన్ను నేను బాగా అర్థం చేసుకోగలను. నా దగ్గర నువ్వు సిగ్గుపడాల్సిన పనిలేదు." అతనెవరో చెప్పుపోనీ అన్నాడు.

ఒక్కక్షణం అతని ముఖంలోకి సూటిగా చూసి తలుపు పట్టుకుని విరగబడి నవ్వింది సుజాత.

ఏదో పక్షి దారి తెలీక గదిలోకి ఎగిరివచ్చి నుదుటిని కొట్టుకుంటే భయపడింది.

"నీకు అన్యాయం జరగనివ్వను. నీ అంతట నువ్వు చేసి వుండవు. చెప్పు"

"మీ కర్థంకాలేదు. నన్ను వదిలేయండి ఒంటరిగా" అంది స్థిమితం తెచ్చుకుని.

తెల్లబోయి చూశాడు.

"చెప్పు అర్థమవుతుంది"

"అయితే వినండి. నాకీ అవస్థ బావుంది. దీనివల్ల నేనెందుకు విచారపడాలో అర్థంకాదు. నా సుఖం కంటే తన మర్యాదల గురించి ఎక్కువ భయంగా వుంది అన్నయ్యకు. కానీ నాకు మాత్రం హాయి. ఇదివరకు యీ మార్పు ఎందుకులేదా అనుకుంటాను"

ఇంకా అతడు తనవేపే సూటిగా చూస్తూండడం గమనించి ప్రయత్నపూర్వకంగా బరువుతెచ్చిపెట్టుకుంది సుజాత.

"నాకేం తెలీదు నిజంగా. నన్ను నమ్మండి" అంది మళ్ళీ.

పాత జ్ఞాపకాల తియ్యటి కల సుజాత. ద్వారానికి చేరబడి ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లు గుర్తించాడు. మెల్లగా అన్నాడు "దాచితే ఎవరూ ఏమీ చేసేదిలేదు. నీకు తెలియకుండానే చాలామంది అపాయంలో ఇరుక్కొంటారు. మీ అన్నయ్య సరే"

విచిత్రంగా చూసింది.

"నిన్న నీ దగ్గర్నుంచి వచ్చాక నా మీద అనుమానం చూపింది గులాబి" సుజాత బెదిరిపోతే "భయపడకు అప్పుడే గులాబి నా చెల్లెలే. నేను కాదంటే నమ్ముతుంది. కానీ ప్రపంచం నోరు పెద్దది. ఇదొక్కటే కాదు సమస్య. నువ్వింకా చిన్నపిల్లవి" ఏదో శక్తి వెనకనుంచి ప్రేరేపిస్తున్నట్లు చర్చిమీద సిలువ వేపు చూస్తూనే యిన్ని మాటలూ అనేవాడు వరదరాజులు.

ఇటు తిరిగి చూస్తే సుజాత అక్కడే కూచుని మోకాళ్ల మీద తల ఆనించుకుని నడుస్తోంది.

నిర్విణ్ణుడయాడు క్షణకాలం.

''ఏడుస్తే ఎట్లా? ఇప్పుడు నీకేం బాధలేదు. రవణ, నేనూ ఏదో చేస్తాం'' అంటున్నాడు.

''మీమీద నాకేం అపోహల్లేవు. ఛీ! యీ మనుషులు'' అంది సుజాత దుఃఖం మధ్య.

ఏ విధంగానూ ఆమెను సముదాయించడం చేతగాక అచేనుడయిపోయాడు వరదరాజులు.

ఉన్నట్లుండి రవణమూర్తి వస్తే యిద్దరూ బెదిరిపోయారు. ఏడుస్తున్న సుజాత, పిరికిగా కూచున్న వరదరాజుల్ని చూసి మాట పెగల్లేదు రవణమూర్తికి.

వరద ఏదో చెప్పబోయి చెప్పలేకపోయాడు.

సుజాత ప్రయత్నించి కూడా దుఃఖం ఆపుకోలేకపోయింది. అప్పటికి తన అసహాయత పూర్తిగా తెలిసివచ్చింది.

వరదరాజుల్ని పలకరించలేదు రవణ. పెరటిలోకి వెళ్ళాడు. నీళ్ళు నేలని తాకుతున్న శబ్దం వినిపిస్తోంది. మళ్ళీ తిరిగి రాలేదతను. సుజాత తల్లెత్తలేదు.

ప్రతీక్షణం గుండెమీద సమ్మెటతో కొడుతున్నట్లుంది వరదరాజులుకి. లేచి వచ్చేశాడు.

అన్నటికంటే రవణమూర్తి స్తబ్ధత గుండెల్ని కోస్తోంది.

మనస్సులో మహారణ్యం తగులబడిపోతున్నది.

మానవుడి మంచితనం, సౌహార్ధం, దయ, నమ్మకం అన్నీ సమిధెలయి భగ్గుమంటున్నాయి. ఏవో పిరికితనాలూ, శంకలూ, భయాలూ, సగం కాలిన రెక్కల్తో తప్పించుకుంటున్నాయి.

''అంతాపోయింది. రవణ మనస్సులో ఏదో ప్రళయం వుంది. సగం చచ్చిపోయాను'' అనుకున్నాడు వరదరాజులు.

మర్నాడు గోవర్ధనరావుగారు వరదరాజులుకి కబురు పంపించారు రమ్మని.

ఇటీవల రాకపోకలు చాలావరకూ తగ్గుముఖం పట్టాక ఇవాళ మళ్ళీ గోవర్ధనరావుగారి దగ్గర్నుంచి కబురు అందేసరికి వరదరాజులు మొదట తెల్లబోయాడు.

''ఆఫీసునుంచి యింటికి వెళ్ళకు. కాఫీ ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేస్తోంది ఆరోగ్యం'' అని వ్రాశారు.

వేరే కారణం ఏమీ లేకపోయినా వినత వెళ్ళిపోయిన దగ్గర్నుంచీ అటు పరిపాటిగా పోలేకపోతున్నాడు.

ఇన్‌కంటాక్సు ఆఫీసరుగారి పిల్లలకి వరసగా నలత చేసిందనీ, మరీ రోడ్డు మీదకి యిల్లు ఉండడం వల్ల బొజ్జుకుక్కకి కాలు విరిగిందనీ యిల్లు మార్చేశారు.

మళ్ళీ హాలు మధ్య టేబులూ కుర్చీలూ అన్నీ వెలిశాయి. ఎదురుగ్గా శిలువకు బలియైన ఏసుక్రీస్తు కరుణాత్మక దృక్కులు, ప్రక్కనే ప్రణయ తాండవ చేస్తున్న శివుడి రూపం, అందంగా అలంకరించింది ఆరోగ్యం.

ముంగిటదాటి లోపలికి అడుగుపెట్టేసరికి గోవర్ధనరావుగారి గొంతు వినిపిస్తోంది. ఏదో చెప్తూ బిగ్గరగా నవ్వుతున్నారాయన. అంతా నవ్వుకి స్థాయి కలిపి హాలంతా గందరగోళం చేస్తున్నారు.

వరదని చూసేసరికి నవ్వులు ఆగిపోయాయి. కాలచక్రం పరిభ్రమణలో ఓ క్షణం సళ్ళిచ్చినట్లు నిశ్శబ్దమయింది.

గుమ్మానికి ఆనుకుని నిలబడ్డ ఆరోగ్యం, కాలు మడిచి చుట్టుతిప్పుతూ పొగలోకి చూస్తున్న గోవర్ధనరావుగారూ, తల వొంచుకుని ఎదురుగ్గా కూర్చున్న రవణమూర్తీ, ఏదో పుస్తకాన్ని పనివున్నట్లు తిరగేస్తున్న లాయరు కృష్ణశాస్త్రిగారు అందరూ నిశ్శబ్దంగా కూచునేసరికి

భయపడ్డాడు వరదరాజులు. మొదట ఎవ్వరూ పలకరించలేదు. తన రాకని గమనించనట్లు, ఏదో అవ్యక్తమయిన కార్యాచరణకు నిమిగ్నమైనట్లు తీరుబాటుగా ఉండిపోయారు అంతా.

మొదట లాయరు కృష్ణశాస్త్రి సకిలించి పలకరించారు.

"రావోయ్ వరదరాజులూ! అంతా కొత్తగా చూస్తావేం?"

మాట్లాడకుండా వచ్చి కూచున్నాడు.

ఆరోగ్యం పనివున్నట్లు లోనికి వెళ్ళింది. గోవర్ధనరావుగారు చుట్ట బాగులేదనిపారేసి మరో చుట్ట కోసం జేబులు వెదుక్కుంటున్నారు. అక్కడ కూచోడానికే మనస్సు వెనకంజ వేస్తోంది. రవణమూర్తి మాటలు నేలవేపు చూస్తూ కూచున్నాడు.

"మీ ఉత్తరం అందింది" అన్నాడు చివరికి.

గోవర్ధనరావుగారు నవ్వారు జవాబు తెలీక.

"వస్తావనుకున్నాను. కాఫీ తాగుతావా?"

"వద్దు నాకు. పిలిచారని..."

కృష్ణశాస్త్రిగారు ఉన్నట్లుండి ప్రారంభించారు.

"మోరల్ వాల్యూస్ పోయాక మనిషి బ్రతికి లాభంలేదండి. మనకేం ఆస్థివుంది చెప్పండి? మనమంచి, ప్రవర్తనా తప్పిస్తే!"

వరదరాజులు విచిత్రంగా చూస్తే "అబ్బే నీ గురించి కాదు నేననేది? ప్రవర్తన తెల్లకాగితంలాంటిదన్నారు. ఒక్కసారి నలుపు యింకితే తెలుపు చేయడం కష్టం"

"నిజమే" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు కుర్చీలో యిటు కదిలి.

ఈ వ్యంగాల అర్థం ఓ పక్క అవగాహన అవుతూనే వుంది. వీరి మధ్య కూర్చోవడం దుర్భరమనిపించి చటుక్కున వెళతానని లేచాడు.

రవణమూర్తి యింకా మాట్లాడడం లేదు.

"నీతో ఓ మాట చెప్పాలి కూర్చోవోయ్" అని, ఆరోగ్యం కాఫీ తెస్తే "కాఫీ తాగుముందు" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

ఆరోగ్యం యిదివరకులాగ తనని పలకరించడంలేదు.

కాఫీ తాగాలనిపించలేదు వరదరాజులుకి.

అక్కడి మనుషులతో తనకి సంబంధం లేనట్లు అంతా పాడుకలలా వుంది. లేస్తే బావుణ్ణనిపించింది.

కుర్చీలో ముడుచుక్కూచుంటే ఎంతోసేపటికి మాట్లాడారు గోవర్ధనరావుగారు.

"సుజాత.. పాపం అమాయకురాలు"

"ఎవరు మాత్రం ఏం చేస్తారండీ, ఎందరు తనని మోసం చేసినా, తను ప్రేమించిన వ్యక్తి మాత్రం తనను మోసం చేయడనే నమ్ముకుంది స్త్రీ. అందుకనే ఆమె అంతగా ప్రేమించగలుగుతుంది" అని ప్రేమను వ్యాఖ్యానించారు కృష్ణశాస్త్రిగారు నిమీలిత నేత్రులయి.

ఫక్కున నవ్వేసింది ఆరోగ్యం.

"సుజాత వింటే మీ మాటలకి నవ్వుతుంది. పుస్తకాల్లో వ్రాయండి మీ కబుర్లని" అంది.

గోవర్ధనరావుగారికి కోపం వచ్చి "నువ్వు లోపలకి వెళ్ళు" అన్నారు.

వెళ్ళలేదు ఆరోగ్యం.

వరదరాజులుకి విసుగేస్తోంది.

"ఆవిడనలాగ వదిలేయడం బాగులేదోయ్" చివరికి అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు వరదరాజులు వేపు తిరిగి.

వరదరాజులు నిర్ఘాంతపోయి తలెత్తాడు.

రవణమూర్తి కూడా కదిలి అటు తిరిగాడు.

"ఏమిటి మీరనేది?"

"తప్పుచేశావని నేనేం అనడంలేదు. నాకూ తెలుసు వయస్సు బాధ, కాని ఆ క్షణం అలాంటిది" అన్నారు సుళువుగా.

అతని అదురుపాటు చూసి ఆరోగ్యం కల్పించుకుంది. "పోనీండి ఇప్పుడెందుకు అవన్నీ? అతనికి తెలియదా ఏమిటి? నెమ్మదిగా ఆలోచించుకుంటాడు"

కృష్ణశాస్త్రిగారు "ఆలోచన ముందమ్మా విషయం తేలిపోలే! అసలు యిలాంటివి జరగనేకూడదు. అదీ మన సమాజంలో.. శిష్ట సమాజం కాదూ? మనుస్మృతిలో ఏమన్నారు?"

రవణమూర్తివేపు తిరిగి సూటిగా అడిగాడు వరద. "నీకూ యిలాంటి అభిప్రాయమే ఉందేమిటి చెప్పు?"

రవణమూర్తి అతని ముఖం చూడలేక తల దించుకుంటే పూర్తిగా అర్థమయి నడుం విరిగినట్లయిందతనికి. అవమానం గుండెల్ని పీకుతోంది.

"అతనేమిటి చెప్తాడోయ్. చిన్నవాడు. అదీగాక, నువ్వంటే కోపం గనకనా. పెళ్ళి అయిపోతే సరి. ఏం రవణా?" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

కృష్ణశాస్త్రిగారి చేయి తగిలి కాఫీగ్లాసు కిందపడి పగిలింది.

వరదరాజులు మనస్సు భగ్గుమంది. ఉద్విగ్నత కరళ్ళు కరళ్ళుగా మీదికెగసి సంవత్సరాలుగా దాచుకున్న ఓర్పుకు చితిపేర్చింది. కళ్ళల్లోకి రక్తం పాకి ముఖాన్ని జేవురింపజేసింది. రవణ భయపడ్డాడు.

గోవర్ధనరావుగారు అతని ముఖం చూడడంలేదు.

కర్తవ్యం ఎంత ముందుకు తోస్తున్నా తప్పు చేస్తున్నానేమోనన్న చింతన ఆయన్ని వెనక్కి లాగుతోంది. ఆరోగ్యం ఊరుకొమ్మని సంజ్ఞ చేస్తోంది. ఇంకా మాట్లాడడం భావ్యం కాదనుకుని కిక్కురుమనలేదు గోవర్ధనరావుగారు.

కానీ కృష్ణశాస్త్రిగారు యిదేమీ పట్టించుకోలేదు. "ఈ కాలంలో బుద్ధిగడ్డితిని వెనక్కి తిరిగి రావడం మరిచిపోతోంది. వరదరాజులు ఇంకా చిన్నవాడు. లోకజ్ఞానం కాస్త తక్కువ అనుకున్నా చేసిన పనికి క్షమించవచ్చు. కాకపోతే యింకా యీ విధంగానే చాలామంది మితిమీరి.." ఇలాపోతోంది ధోరణి.

ఇక ఉండలేక లేచాడు వరదరాజులు.

"కూర్చోవోయ్" అంటోంది ఆరోగ్యం.

అవధులు దాటిన ఆవేశం మధ్య అంతఃకరణ నలిగి పిచ్చి కోపాన్నీ, ఉదాసీనతనీ రెచ్చగొట్టింది.

"సుజాత నడిచినచోటల్లా పదేళ్ళు దాస్యం చేస్తేనే కానీ మీరు ఆమె గురించి మాట్లాడడానికి కూడా తగరు. ఇప్పుడనిపిస్తోంది. సుజాత కష్టానికి నేను కారణమయివుంటే బాగుండేదే అని - నేనే అయితే అలాంటి మనిషిని మీ అందరికీ దూరంగా తీసుకుపోయి ఎవరికీ కనిపించని చోట దాచుకునేవాణ్ణి. వస్తాను"

ఉన్మత్తుడిలాగా నడిచిపోయాడు వరదరాజులు.

గోవర్ధనరావుగారు తెల్లబోయారు.

ఆరోగ్యం ముఖంలో విస్మయం మధ్య చిరునవ్వు తెలుస్తూనే వుంది.

కృష్ణశాస్త్రిగారు ప్రపంచం పాడయిందని రెండోసారి రూఢి చేసుకున్నాడు.
రవణ భయపడి, వణికి ముఖం కప్పుకున్నాడు.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments